

Økonomiske konsekvenser af at afskaffe en helligdag

Andreas Højbjerg

- **Afskaffelsen af en helligdag skønnes på lang sigt at kunne forbedre de offentlige finanser med ca. 2 mia. kr., under forudsætning af at de offentlige udgifter holdes i ro. Det svarer til, at arbejdsudbuddet øges med omkring 10.000 personer**
- **Arbejdsudbudspotentiale vil afhænge af hvilken helligdag, som vælges. I skønnet, er der blandt andet taget højde for, at nogle allerede i dag arbejder på helligdage, og at forslaget kan føre til øget brug af feriedage**
- **Holdbarhedsbidraget er beregnet under antagelse af, at det samlede antal præsterede timer i den offentlige sektor ikke øges. Forslaget betyder derfor isoleret set, at antallet af offentligt ansatte beregningsteknisk reduceres med mellem 3-4.000 personer på lang sigt. I praksis vil en del af tilpasningen kunne ske gennem naturlig afgang fra sektoren. Tallet skal også ses i sammenhæng med, at der i 2020-planens økonomiske ramme er mulighed for at øge den offentlige beskæftigelse med ca. 20.000**

I praksis vil afskaffelsen af en helligdag betyde en øget årlig arbejdstid. Hvorvidt der skal ske løn-kompensation vil afhænge af de efterfølgende overenskomstforhandlinger. I beregningerne af de langsigtede virkninger af at afskaffe en helligdag er der antaget fuld aflønning af de ekstra timer.

Det vurderes, at afskaffelsen af en helligdag på sigt vil forbedre de offentlige finanser med ca. 2 mia. kr. og øger arbejdsudbuddet, svarende til ca. 10.000 personer.

Beregningsforudsætninger i forhold til arbejdsudbud

Det er muligt at afskaffe en eller flere helligdage via lovgivning. En sådan ændring vil påvirke alle beskæftigede på arbejdsmarkedet. Således vil det øge arbejdstiden på hele arbejdsmarkedet og tilpasningen i arbejdstiden vil ske hurtigt.

Det var i 2011 knap 2,7 mio. beskæftigede. Afskaffelsen af en helligdag øger som udgangspunkt det samlede arbejdsudbud med godt 12.000 personer.

En række forhold gør imidlertid, at den faktiske påvirkning kan blive noget mindre. Det skyldes blandt andet:

- at man må forvente en højere udnyttelse af 5. og 6. ferieuge, som erstatning for at der er færre helligdage.
- at den længere årlige arbejdstid næppe påvirker de fleste selvstændigt erhvervsdrivende.

- Nogle grupper på arbejdsmarkedet arbejder i forvejen på visse helligdage og kompenseres ikke i overenskomsterne med lavere arbejdstid på andre tidspunkter af året.
- Desuden vil der være forskelle på hvilken helligdag, som afvikles. Fx. falder storbededag på en fredag, hvor nogle grupper har kortere arbejdstid end i på andre ugedage. For grundlovsdag gælder, at den kun i 5 ud af 7 år falder på hverdage.

Det antages i beregningen at ovenstående forhold reducerer arbejdsudbudseffekten med ¼. Effekten af at afskaffe en helligdag skønnes derfor med usikkerhed til at øge arbejdsudbuddet svarende til ca. 10.000 personer.

Beregningsforudsætninger i forhold til forbedring af de offentlige finanser

Det vurderes, at afskaffelsen af en helligdag kan forbedre de offentlige finanser med omkring 2 mia. kr. om året

Det er en forudsætning i beregningen at afskaffelsen af helligdagen ikke slår igennem på den satsreguleringsprocent, som blandt andet bruges til årligt at regulere overførselsindkomster. Det kræver formentlig en ændring af den såkaldte standardarbejdstid, som indgår i opgørelsen af den lønudvikling der ligger til grund for satsreguleringen.

En forøgelse af antallet af præsterede timer i den offentlige sektor vil på kort sigt betyde højere udgifter. I beregningen er det antaget, at antallet af præsterede timer i det offentlige ikke ændres. Når de offentlige ansatte øger deres årlige arbejdstid, kræver det hermed som udgangspunkt at antallet af ansatte i den offentlige sektor nedbringes på sigt (eller at andre udgifter reduceres tilsvarende).

Sagt med andre ord, så vil forslaget kun kunne forberede de offentlige finanser med ca. 2 mia. kr., hvis ikke fx kommuner skal kompenseres for øgede lønudgifter.

For at opnå en forbedring af de offentlige finanser på 2 mia. kr., kræver det, at antallet af personer i

den offentlige sektor nedbringes med 3-4.000 personer på sigt. Dette er ikke ensbetydende med, at et tilsvarende antal offentligt ansatte skal afskediges. En del af tilpasningen vil kunne ske gennem naturlig afgang, da der er udsigt til, at en relativt stor andel offentligt ansatte går på pension i de kommende år.

Reduktionen skal derudover ses i sammenhæng med, at den økonomiske ramme for realvæksten i det offentlige forbrug i 2020-planen tillader, at den offentlige beskæftigelse kan stige med ca. 20.000 personer.

Kontakt:

Ledende arbejdsmarkedsøkonom

Andreas Højbjerg

ah@kraka.org

+45 2021 3953